

VII. Köyhäinhoitolautakunta.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta vuonna 1928¹⁾ oli seuraavansisältöinen:

Kertomusvuoden alusta hoidettiin Helsingin kaupungin köyhäinhoitoa uuden, Uudenmaan läänin maaherran joulukuun 23 p:nä 1927 vahvistaman ohjesäännön, sekä mainitulle ohjesäännölle perustuvan, köyhäinhoitolautakunnan hyväksymän köyhäinhoitolautakuntaa ja sen alaisia virkailijoita koskevan johtosäännön mukaan.

Uuden ohjesäännön mukaan työskenteli köyhäinhoitolautakunnan kanslia, toimitusjohtajan johdolla, kolmena eri osastona, nim. yleisenä osastona, asiamiesosastona ja kassa- ja tiliosastona. Yleinen osasto oli toimitusjohtajan välittömässä johdossa, kun taas molempia toisia osastoja johti asianomaisen asiamies ja kamreeri.

Yleiseen osastoon kuuluvat johtajanapulainen, keskuskanslia, rekisteritoimisto sekä avustuskansliat; sen toiminta käsittää köyhäinhoidon myöntämistä ja valvontaa koskevat asiat, köyhäinhoidolle kuuluvan tai sen hoidossa olevan omaisuuden hallintaa, köyhäinhoitolaitoksia, köyhäinhoidon meno- ja tulosääntöä sekä virkailijoiden ottamista ja eroittamista koskevat asiat. Asiamiesosasto hoitaa kotipaikkaoikeutta ja köyhäinhoidon korvausta koskevat asiat. Sekä asiamies- että kassa- ja tilivirasto hoitavat heidän toiminta-alansa kuuluvat lastensuojelulautakunnan asiat.

Köyhäinhoitolautakuntaan tulee kuulua vähintään 18 jäsentä ja kokoon-tuu se osin kokonaisuudessaan, osin jaostoihin jaettuna. Nämä viime-mainitut päättävät köyhäinhoidon myöntämisestä ja tulee niihin kuulua vähintään 3 jäsentä. Köyhäin valvontaa varten on kaupunki jaettu viiteentoista tarkastuspiiriin, jotka ovat lautakunnan jonkun jäsenen (piirin johtaja) valvonnan alaisina. Jokaiseen jaostoon kuuluu kolme tarkastusaluetta. Sitä paitsi on olemassa jaosto, n. k. ensimmäinen jaosto, joka päättää kunnalliskotiin ja työlaitokseen ottamisesta sekä köyhäinhoidon myöntämisestä henkilöille, joiden kotipaikka on Helsinki, mutta asuvat muualla. Asiat, jotka koskevat köyhäinhoidon myöntämistä kaupungissa asuville henkilöille, valmistelee, mikäli ei ole kysymys köyhäinhoitolaitoksiin ottamisesta, johtajanapulainen. Avustukset korkeintaan viikoksi myöntää johtajanapulainen yksin, korkeintaan kuukaudeksi johtajanapulainen yhdessä asianomaisen piirin johtajan kanssa, pidemmäksi ajaksi taasen asianomainen jaosto. Jaoston päätös on, jos jaoston jäsen, toimitusjohtaja tai asiamies niin vaativat, alistettava köyhäinhoitolautakunnan harkittavaksi. Ensimmäinen jaosto toimii yhtäkaaa kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana.

Lautakunnan virkailijoista nimittää kaupunginvaltuusto osastopäälliköt (toimitusjohtajan, asiamiehen ja kamreerin); muut viranpitäjät nimittää

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1929.

lautakunta toimitusjohtajan ja asianomaisen osastopäällikön esityksestä. Vahtimestarit ja kanslioiden muun henkilökunnan ottaa toimeensa toimitusjohtaja ja kunnalliskodin ja työlaitoksen palveluskunnan laitosten johtokunta.

Köyhäinhoitolautakunnan jäseninä olivat vuonna 1928, ylivalvontansa alaisten piirien mukaan ryhmitettyinä, seuraavat henkilöt:

Piiri.	Jäsen, johtaja.	Varajäsen.
—	Ensimmäinen palomestari W. W. Bergström.	Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl.
I.	Rouva F. Pietikäinen.	Sähkötyöläinen J. E. Aalto.
II.	Eversti O. E. Ehrström.	Lääketieteentohtori A. Ruotsalainen.
III.	Toimittaja A. E. Leino.	Rouva H. Kaukonen.
IV.	Rouva E. Huttunen.	Metallityöläinen Hj. Blomqvist.
V.	Taloudenhoitaja H. Moisio.	Metallityöläinen J. K. Lehtonen.
VI.	Filosofianmaisteri H. Allenius.	Pastori P. Mustala.
VII.	Aluelääkäri V. Leontjeff.	Aluelääkäri C. J. L. Wetterstrand.
VIII.	Filosofiantohtori J. M. af Forselles.	Lääketieteensensiaatti A. K. A. War- tiovaara.
IX.	Laulunopett. P. af Heurlin.	Kättilö F. Lönnqvist.
X.	Pianoteknikko J. Virtanen.	Kirjastonamanuenssi A. Pettersson.
XI.	Kansakoulunopett. O. Oinola.	Lääketieteentohtori E. Alho.
XII.	Taloudenhoitaja A. Halme.	Rouva M. Salmela.
XIII.	Isännöitsijä C. F. Fagerholm.	Filosofianmaisteri E. Heikel.
XIV.	Kouluhoitajatar L. Hagan.	Kaupunginkättilö H. H. C. Edelmänn.
XV.	Sementtityöl. P. J. Neva- lainen.	Ompelijatar S. Lehtinen.
—	Rouva I. J. Grönstrand.	Pastori Th. af Björkstén.
—	Esittelijäneuvos A. P. Arvelo	Tarkastaja I. A. Grönberg.

Vakinainen jäsen Nevalainen kuoli lokakuun 24 p:nä, jolloin hänen si-
jaansa tuli varajäsen Lehtinen.

Puheenjohtajana toimi jäsen Bergström ja varapuheenjohtajana jäsen
Virtanen.

Tarkastuspiirit käsittivät seuraavat osat kaupunkia: 1:nen piiri I, II,
III ja VIII kaupunginosan; 2:nen piiri VII ja IX kaupunginosan sekä VI kau-
punginosan Albertinkadun itäpuolella; 3:s piiri VI kaupunginosan Albertin-
kadun länsipuolella; 4:s piiri V kaupunginosan sekä IV kaupunginosan Eerikin-
kadun eteläpuolella; 5:s piiri IV kaupunginosan muut osat sekä Töölön Ar-
kadiankadun eteläpuolella; 6:s piiri Töölön Arkadiankadun pohjoispuolella,
Meilahden ja Ruskeasuon; 7:s piiri XI kaupunginosan Kolmannen linjan,
Lönnrotinkadun ja Viidennen linjan eteläpuolella; 8:s piiri XI kaupunginosan
muut osat Fleminginkadun länsipuolella sekä XII kaupunginosan Vaasan-
kadun eteläpuolella ja Brahenkadun länsipuolella; 9:s piiri XI kaupunginosan
muut osat sekä XII kaupunginosan Vaasankadun etelä- ja Brahenkadun itä-
puolella; 10:s piiri XII kaupunginosan Vaasankadun pohjois- ja Kotkankadun
kaakkoispuolella; 11:s piiri XII kaupunginosan Kotkankadun luoteispuolella
sekä Pasilan; 12:s piiri X kaupunginosan; 13:s piiri Vallilan Sturenkadun,
Hattulantien ja Anjalantien eteläpuolella sekä Hermannin Saarikadun etelä-
puolella; 14:s piiri Vallilan muut osat Kuntähdenkadun eteläpuolella; 15:s
piiri Hermannin Saarikadun pohjoispuolella, Toukolan, Käpylän ja Vanhan-
kaupungin.

Köyhäinhoitolautakunnan jaostojen jäsenet olivat kertomusvuonna seuraavat: ensimmäiseen jaostoon, joka samalla toimi kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana kuuluivat jäsenet Ehrström, Fagerholm, Moisio, Oinola ja Virtanen, herra Ehrström puheenjohtajana ja herra Virtanen varapuheenjohtajana; toiseen jaostoon kuuluivat I, II, ja III tarkastuspiirin johtajat sekä sitä paitsi jäsenet Leontjeff ja Hagan, herra Leontjeff puheenjohtajana ja rouva Pietikäinen varapuheenjohtajana; kolmanteen jaostoon kuuluivat IV, V ja VI tarkastuspiirien johtajat sekä sitäpaitsi jäsenet Grönstrand ja Leino, herra Moisio puheenjohtajana ja herra Allenius varapuheenjohtajana; neljänteen jaostoon kuuluivat VII, VIII ja XI tarkastuspiirien johtajat sekä sitä paitsi jäsenet af Heurlin ja Nevalainen, opettajat Oinola puheenjohtajana ja piirilääkäri Leontjeff varapuheenjohtajana; viidenteen jaostoon kuuluivat IX, X ja XII tarkastuspiirien johtajat sekä sitäpaitsi jäsenet Pietikäinen ja Huttunen, herra Virtanen puheenjohtajana ja herra Halme varapuheenjohtajana; kuudenteen jaostoon kuuluivat XIII, XIV ja XV tarkastuspiirien johtajat sekä sitäpaitsi jäsenet Allenius ja Grönstrand, herra Nevalainen puheenjohtajana ja herra Fagerholm varapuheenjohtajana.

Kokoukset y. m. Köyhäinhoitolautakunnalla oli vuoden varrella 12 vakinaista ja 2 ylimääräistä kokousta ja käsiteltiin niissä 377 asiaa, joista toimitusjohtaja oli valmistanut 325 ja asiamies 52 asiaa.

Ensimmäinen jaosto kokoontui 15 kertaa, toinen jaosto 22 kertaa, kolmas jaosto 25 kertaa, neljäs jaosto 23 kertaa ja viides ja kuudes jaosto kumpikin 24 kertaa. Niissä käsiteltiin kaikkiaan 10,729 asiaa, joista ensimmäinen jaosto 779, toinen 2,133, kolmas 1,879, neljäs 1,818, viides 1,954 ja kuudes jaosto 2,166 asiaa.

Kunnalliskodin johtokunta kokoontui 19 kertaa ja käsitteli niissä 356 asiaa, joista 179 koski hoidokkien poistamista laitoksesta. Johtokunnan kokoukset pidettiin säännöllisesti kunnalliskodissa.

Lautakunnan vuoden varrella käsittelemistä periaatteellisempaa laatua olevista tai yleisempää mielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seuraavat:

Sosiaaliministeriön köyhäinhoitolautakunnalta anottua lausuntoa leskenraalitar E. S:n anomuksesta saada valtionapua matkustaakseen Pariisiin, missä hänelle oli luvattu paikka pakolaisten turvakodissa, lautakunta päätti maaliskuun 5 p:nä ehdottaa anomusta evättäväksi. Tästä huolimatta sosiaaliministeriö kuitenkin myönsi rouva E. S:n matkaa varten 6,300 markan suuruisen määrärahan sekä kehoitti köyhäinhoitolautakuntaa, jos se katsoi syytä olevan, maksaa kysymyksessä olevan määrän ja myöhemmin kantaa sen sosiaaliministeriöltä. Toukokuun 7 p:nä suostui lautakunta välittämään kyseessä olevan avustuksen.

Rahatoimikamarin vaadittua köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa sosiaalilautakunnan esityksestä että sääntöihin, jotka koskevat kaupungin työväenasuntojen vuokraamista, tehtäisiin sellainen muutos että, milloin asunnonhakijain perhesuhteet muuten olivat samanlaiset, annettakoon etusija perheelle, joka ilman omaa syytä oli pakotettu muuttamaan asunnosta, jossa se siihen asti oli asustanut, tai myöskin asui huoneissa, jotka asunnontarkastaja oli selittänyt perheelle sopimattomiksi, ja päätti lautakunta huhtikuun 2 p:nä ehdottaa suostuttavaksi sosiaalilautakunnan esitykseen, lisäämällä että etusija oli annettava myöskin sellaiselle perheelle, jolle köyhäinhoitolautakunta muusta syystä ehdottaa annettavaksi asunto kaupungin työväenasunnoista. Näihin asuntoihin olisi otettava ainoastaan Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivia henkilöitä.

Vielä oli rahatoimikamari kehoittanut köyhäinhoitolautakuntaa antamaan lausuntoaan siitä, oliko syytä väärinkäytösten estämiseksi rajoittaa nimileimasimien käyttöä maksuosoituksia hyväksyttäessä tai ryhtyä mahdollisesti toisiin toimenpiteisiin, ja päätti köyhäinhoitolautakunta toukokuun 7 p:nä ehdottaa, että niihin oli vaadittava omakätinen nimikirjoitus.

Maaherranviraston vaadittua köyhäinhoitolautakunnan selvitystä erään työntekijättären tekemän valituksen johdosta, syystä että häneltä oli evätty ennen nauttimansa suoranainen avustus kodissa, ja sen sijaan tarjottu paikkaa kunnalliskodissa, köyhäinhoitolautakunta päätti toukokuun 7 p:nä esittää, että kysymyksessä oleva henkilö, jonka ainoan lapsen lastensuojelulautakunta oli ottanut huostaansa, oli syntynyt vuonna 1891 ja poti hermoheikkoutta, joka teki hänet toistaiseksi työhön kykenemättömäksi sekä että hän ei ole voinut tulla toimeen aikaisemmin nauttimallaan avustuksella, vaan on anonut tehokkaampaa apua. Valitus ei aiheuttanut mitään toimenpidettä maaherran puolelta.

Lautakunnan kokouksessa toukokuun 7 p:nä toimitusjohtaja nosti kysymyksen toimenpiteisiin ryhtymisestä kerjäämisen ehkäisemiseksi ja ehdotti että perustettaisiin köyhäinhoitolautakunnan alainen naisten työtupa. Tämän johdosta asetti lautakunta kysymystä valmistelemaan komitean, johon kuului lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä toimitusjohtaja ja asiamies. Tämä komitea kannatti tehtyä ehdotusta ja rahatoimikamarin myönnettyä tarkoitukseen 10 huonetta talosta n:o 39 It. Viertotiellä ja valtuuston myönnettyä tarvittavat määrärahat, voi työtupa alottaa toimintansa lokakuussa. Tämän työtuvan yhteydessä on pienehkö kerjäläisille tarkoitettu yömaja.

Kesäkuun 4 p:nä köyhäinhoitolautakunta päätti rahatoimikamarilta anoa matka-apurahaa 10 lautakunnan virkailijalle, jotka aikoivat joukolla tehdä opintomatkan Tukholmaan heinäkuussa. Rahatoimikamari myönsi kullekin heistä 500 markkaa tähän tarkoitukseen.

Vaadittuna lausuntona, joka koski rahatoimikamarin palkkakomitean ehdotusta virkasäännöksi päätti köyhäinhoitolautakunta heinäkuun 2 p:nä ehdottaa tehtäväksi m. m. seuraavat muutokset:

että oikeus pysyä virassaan erikoisesta anomuksesta myönnettäisiin korkeintaan 67 vuoden ikään asti;

että määrätty virka-aika olisi voimassa kaikkiin kaupungin viranpitäjiin nähden, lukuunottamatta maistraatin ja raastuvanoikeuden;

että viranpitäjä, joka siirtyy korkeampaan palkkaluokkaan, oikeutettaisiin, ikälisien saamista varten, laskemaan hyväkseen samankaltaisessa virassa palvelemana aika; sekä

että yhteismäärärahoista palkattujen viranpitäjiin kesälomat järjestettäisiin seuraavien perusteiden mukaan: 1 viikon kesäloma myönnetään vähintään puolen vuoden palveluksen jälkeen, 2 viikon vähintään vuoden palveluksesta, 3 viikon loma vähintään viiden vuoden ja 1 kuukauden loma vähintään kymmenen vuoden palveluksen jälkeen.

Elokuun 6 p:nä köyhäinhoitolautakunta esitti kaupunginvaltuustolle että kunnalliskodille hankittaisiin kuorma-auto. Esitykseen myönnyttiin.

Samana päivänä esitti lautakunta myöskin että kunnalliskotiin rakennettaisiin ajanmukainen juurikasviskellari sekä lihan, maidon y. m. jäähdytyslaitos. Kysymystä ei kertomusvuonna ratkaistu lopullisesti.

Syyskuun 3 p:nä köyhäinhoitolautakunta päätti myöntää apulaisjohtajalle J. Jakobssonille ja asiamies V. A. Eloniemelle 10 päivän virka-

loman sekä lähettää rahatoimikamarille näiden viranpitäjain anomuksen saada kunnallinen matka-avustus voidakseen osallistua sosialisfilantropisen yhdistyksen Tanskan osaston syyskuun 11—14 p:nä järjestämiin kursseihin ja kokouksiin. Rahatoimikamari myönsi tähän tarkoitukseen yhteensä 3,000 markkaa.

Lokakuun 30 p:nä antoi köyhäinhoitolautakunta maistraatin vaatiman selityksen revisionikonttorin köyhäinhoitolautakuntaa vastaan tekemäin muistutusten johdosta. Nämä muistutukset eivät aiheuttaneet mitään toimenpidettä ei maistraatin eikä kaupunginvaltuuston puolelta.

Koska vuoden 1929 alusta otetaan 5 uutta virkailijaa kunnalliskotiin, jossa nytkin jo vallitsi puute viranpitäjain asunnoista, lautakunta päätti marraskuun 5 p:nä rahatoimikamarille ehdottaa tehtäväksi erinäisiä muutostöitä, joiden tarkoituksena oli lieventää tätä asuntopulaa. Ehdotukseen myönnyttiin.

Helmikuun 5:ntenä 1926 päivätyllä läheteellä oli rahatoimikamari pyytänyt köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa valtuutetun M. Sillanpään kaupunginvaltuustossa tekemästä esityksestä sellaisen kunnallisen äitiyseläkejärjestelmän järjestämisestä, että äideille, joilla ei ollut elättäjää ja itse huolehtivat lapsistaan ja joiden vuositulot eivät ylittäneet 6,000 markkaa, kunnan puolesta maksettaisiin raha-avustusta, jonka määrä olisi riippuva heidän elätettävänä olevien lasten lukumäärästä. Kysymystä valmisteli lautakunnan asettama komitea, johon kuuluivat jäsenet Oinola, af Forselles ja Pietikäinen sekä toimitusjohtaja ja asiamies ja marraskuun 5 p:nä lautakunta päätti lähettää rahatoimikamarille komitean sittemmin antaman mietinnön. Siinä kannatettiin valtuutetun Sillanpään esitystä hieman laajennetussa muodossa. Lautakunnan päätöstä vastaan pani jäsen Arvelo vastalauseensa, koska kysymys ei vielä ollut kypsä, vaan kaipasi hänen mielestään lisäselvittelyä. Kysymystä ei kertomusvuonna lopullisesti ratkaistu.

Sittenkun kunnalliskodin johtokunta, ottaen huomioon laitoksen lääkärin pitkän vastaanottoajan kunnalliskodissa, samoin kuin hänen velvollisuutensa valvoa ruuanvalmistusta, oli valtuuttanut lääkärin syömään aamiaisen laitoksella maksuvapaasti ja toimitusjohtaja oli, laitoksen ohjesäännön 7 §:n mukaisesti, alistanut tämän päätöksen köyhäinhoitolautakunnan ratkaistavaksi, lautakunta päätti marraskuun 5 p:nä äänestyksellä 8 äänellä 8 vastaan, jolloin puheenjohtajan ääni ratkaisi asian, että kunnalliskodin lääkäri ainoastaan maksua vastaan oli oikeutettu syömään laitoksella.

Rahatoimikamarin vaadittua köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa työlaitoksen perustamista naisia varten pohtimaan asetetun komitean mietinnön johdosta, lautakunta päätti puoltaa tätä komitean ehdotusta ja samalla lausua toivomuksenaan, että lopulliset piirustukset, ennenkuin ne vahvistettaisiin, olisi jätettävä lautakunnan tarkastettavaksi.

Köyhäinhoidon virkailijain keskuudessa tapahtuneista muutoksista mainittakoon seuraavat: kanslianjohtaja rouva H. von Creutlein, joka 29 1/2 vuotta oli ollut köyhäinhoidon palveluksessa, erosi toimestaan heinäkuun 2 p:nä, ja hänen jälkeensä tuli avustava kanslianjohtaja A. Grönvik. Avustavaksi kanslianjohtajaksi otettiin rouva E. Kaila. Kunnalliskodin johtaja O. Granlund erosi ja hänen jälkeensä tuli apulaisjohtaja H. Vaahterlinna, jonka jälkeläiseksi valittiin vankeinhoitovirkamies V. Terho. Kassalaitoksen kirjanpitäjä E. Johansson siirrettiin samanlaiseen toimeen asiamiesosastolle, jonka jälkeen kassaosaston kirjanpitäjäksi valittiin neiti H. Vuorinen. Vuoden alusta perustettiin uusi virka, jonka haltijan toimena on valvoa kodeissa-

kävijäin työtä, ja otettiin tähän virkaan Helsinginpitäjän köyhäinhoidon tarkastaja neiti M. Molander. Samaan aikaan lakkautettiin toinen apulaisjohtajantoimi ja sen haltija varatuomari I. Oppman siirrettiin vastaperustettuun apulaisasiamiehentoimeen.

Vuoden varrella teki kunnalliskodin osastonhoitajatar T. Tarvainen rahatoimikamarin myöntämällä varoilla opintomatkan Skandinaviaan.

Kursseja viranhaltijoille. Köyhäinhoidon viranpitäjille pidettiin vuoden kuluessa yhteensä 62 luentoa, joita varten valtuusto oli ottanut määrärahan vuoden menosääntöön. Luennoista pidettiin 25 maaliskuusta—huhtikuussa ja 37 loka—jouluukuussa. Kurssit olivat aiotut etupäässä kodeissakävijöitä varten ja avustuskanslioiden viranpitäjille, mutta myöskin muut kanslian virkailijat kävivät niissä ahkerasti. Luentoja pidettiin seuraavista aineista: köyhäinhoitopolitiikkaa ja käytännöllistä köyhäinhoitoa 14, köyhäinhoitolakia ja muuta sosialilainsäädäntöä 11, sosialipolitiikkaa 4, mielisairausoppia 9, tuberkuloosioppia 3, hampaidenhoitoa 1, pientenlastenhoitoa 2, asuntojen terveydenhoitooppia 2, kotikasvatusta 5, raittiuskysymystä 3, siveellisyyskysymystä 3, ravintoaineiden ravitsemusarvosta ja hinnasta 3, sekä yksityisestä hyväntekeväisyydestä 2 luentoa. Luennoitsijoina esiintyivät professori C. Tigerstedt, ylilääkäri E. Anttinen, lääketieteentohtorit A. Ruotsalainen ja L. Leidenius, hammaslääkäri G. Siven, filosofiantohtorit J. Helo ja V. Hytönen, filosofianmaisteri G. Gauffin, varatuomarit E. Aaltio, V. A. Eloniemi ja I. Oppman, kouluneuvos V. Reima, avustava asunnontarkastaja E. Nordensvan, tarkastajatar L. Soini, kirkkoherra E. Wirén, pelastusarmeijan eversti H. Randelin sekä köyhäinhoitolautakunnan varapuheenjohtaja J. Virtanen, kunnalliskodin johtaja H. Waahterlinna ja toimitusjohtaja H. Myhrberg.

Kansliatyö. Yleinen osasto lähetti vuoden varrella yhteensä 2,680 kirjelmää. Näistä oli puheenjohtaja allekirjoittanut ja asianomainen esittelijä varmentanut 111, toimitusjohtaja yksin allekirjoittanut 418, 10 allekirjoitti apulaisjohtaja, 709 rekisteritoimiston johtaja ja yhteensä 1,432 kanslianjohtajat. Muilla paikkakunnilla asuvien henkilöiden köyhäinhoitoanomukset, mitkä ensimmäinen jaosto käsitteli, nousivat 431. Anomuksia päästä kunnalliskotiin ja työlaitokseen oli 330 joista 318 hyväksyttiin. Muita anomuksia köyhäinhoidon saamisesta tehtiin 9,950. Näistä viimemainituista valmisti avustuskanslia I 4,012, kanslia II 3,772 ja kanslia III 2,166.

Kanslian I toiminta-alue, mikä kanslia kesäkuun 1 p:nä muutti talosta n:o 1 Yrjönkadulla taloon n:o 8 Fabianinkadulla, käsitti tarkastusalueet I—VI eli kaupunginosat Pitkän sillan eteläpuolella sekä Töölön ja Meilahden. Työt kansliassa II mikä edelleenkin sijaitsi talossa n:o 3 Siltasaarenkadulla, kohdistuivat tarkastusalueisiin VII—XII ja kanslia III, joka maaliskuussa muutti uuteen, ajanmukaiseen huoneistoonsa talossa Anjalantie n:o 1, käsitti alueet XIII—XV.

Avustuskansliat pidettiin avoimena arkipäivisin klo 9 ap.—klo 13 ip.

Näiden kansliain lähetteiden luku nousi kaikkiaan 77,976, joista 26,482 kansliasta I, 31,096 kansliasta II ja 20,398 kansliasta III.

Sekä kansliassa I että kansliassa II oli toimessa 6 kodeissakävijää ja 2 diakonissaa, kun taas kansliassa III oli ainoastaan 3 kodeissakävijää ja 1 diakonissa. Kodeissakävijät kävivät vuoden kuluessa 19,893 kodissa, jotka jakautuivat eri alueisiin seuraavalla tavalla:

Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.
I.	1,224	VI.....	1,363	XI.....	981
II.	1,358	VII.....	1,699	XII.....	1,305
III.	1,694	VIII.....	1,017	XIII.....	1,499
IV.	1,326	IX.....	1,526	XIV.....	1,173
V.	1,228	X.....	1,513	XV.....	987

Köyhäinhoidon 5 diakonissaa jakoi erinäisiä avustuksia ja kävi perheissä, joissa oli ala-ikäisiä tai sairaita sekä henkilöitä, jotka erinäisistä syistä tarvitsivat erikoishoitoa. Diakonissojen tekemien kotikäyntien luku nousi 17,265.

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyysyhdistykset y. m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavan määrän avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

Suomenkieliset kansakoulut..	4,165	Työnvälitystoimisto	164
Ruotsinkieliset » ..	1,361	Tasavallan presidentin siviili-	
Työttömäin avustustoimikunta	674	kanslia	102
Lastensuojelulautakunta	449	Keuhkotautisten tiedonanto-	
Yksityishenkilöt	190	toimisto ja poliklinikka ..	17
		<u>Yhteensä</u>	<u>7,122</u>

Seuraavan määrän ilmoituksia puutteenalaisille henkilöille annetusta avusta tekivät allamainitut yhdistykset ja laitokset:

Suomenkieliset kansakoulut ..	18,145	Kaupunkilähetys	223
Pelastusarmeija	1,422	Suomen vankeusyhdistys ..	6
		<u>Yhteensä</u>	<u>19,796</u>

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä jakaantuu eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	185	Toukokuu	2,510	Syyskuu.....	919
Helmikuu	407	Kesäkuu	46	Lokakuu	1,745
Maaliskuu	347	Heinäkuu	18	Marraskuu....	397
Huhtikuu.....	182	Elokuu	18	Joulukuu	348

Uusia avustuskortteja on annettu 696 henkilölle.

Rekisteröityjen avustuskorttien luku on lisääntynyt 2,961 ja oli vuoden lopussa 40,602. Henkilö-asiakirjojen luku on lisääntynyt 2,933 ja oli asiakirjojen lukumäärä vuoden lopussa 36,465.

Kansakouluista tehtyjen kyselyjen johdosta on 410 tapauksessa vastattu että avustus ei ollut tarpeen.

Kodeissakävijäin valvoja teki vuoden varrella yhteensä 2,800 kotikäyntiä avustuksensaajain luona. Käynnit aiheuttivat lukuisia avustuksia koskevia muutosehdotuksia, mitkä säännöllisesti saavuttivat asianomaisen jaoston hyväksymisen.

Varoituksen saaneet henkilöt. Poliisin pyynnöstä varoitti toimitusjohtaja 28 miestä ja 10 naista kerjuusta sekä apulaisjohtaja 189 miestä ja 1,128 naista muusta irtolaisuudesta.

Asiamiesosasto. Taulukosta II ilmenee asiamiesosaston kirjeenvaihdon laajuus. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 7,164.

Vieraille kunnille esitettiin takaisinmaksuvaatimus 1,801 tapauksessa, joista 1,547 koski korvausta köyhäinhoitolautakunnan, ja 254 lastensuojelulautakunnan antamasta avustuksesta. Velkomusasioista on 934 vuoden varrella tulleita, niistä 814 köyhäinhoidon velkomisia. Köyhäinhoidosta, joka valtion on kustannettava, tehtiin 356 korvausvaatimusta. Yksityisiä elatusvelvollisia velotettiin 5,795 tapauksessa, niistä 4,386 tapauksessa annetusta köyhäinhoidosta ja 1,409 tapauksessa lastenhoidosta. Edellisistä oli 1,001 vuoden varrella lisää tulleita.

Asiamiesosaston kaksi järjestysmiestä antoi yhteensä 2,340 yksityiselle elatusvelvolliselle kehoituksen korvata köyhäinhoito. Työlaitokseen lähetettiin 84 miestä ja 6 naista työllään hyvittämään kuntaa saamastaan köyhäinavustuksesta.

*Avustuksensaajain lukumäärä*¹⁾, joka vuonna 1927 oli 8,010, nousi vuonna 1928 yhteensä 8,296:een. Köyhäinhoidon puoleen käännettiin 10,329 tapauksessa, ollen vastaava luku edellisenä vuonna 10,193. Kertomusvuonna oli avustuksensaajista 6,848 täyskasvuisia ja 785 alaikäisiä, yhteensä 7,633, Helsingissä asuvia henkilöitä ja he saivat 9,666 tapauksessa erilaisia avustuksia. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen varojen koroilla avustettiin 290 henkilöä, ja 373 muilla paikkakunnilla asuvaa, mutta Helsingissä kotipaikka-oikeutta nauttivaa henkilöä sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä. Alempana esiintyvät yksityiskohtaiset tiedot koskevat ainoastaan ensinmainittua avustuksensaajain ryhmää.

Täysikäisten avustuksensaajain jakautuminen ikään ja sukupuoleen nähdessä käy selville allaolevasta taulukosta:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 v.	111	133	244	60—70 v.	283	604	887
20—30 »	453	695	1,148	70—80 »	202	635	837
30—40 »	483	651	1,134	80— »	53	246	299
40—50 »	497	757	1,254	Tuntematon ikä	1	4	5
50—60 »	406	634	1,040	Yhteensä	2,489	4,359	6,848

Miehistä oli 78.3 % ja naisista 65.8 % 16—60 vuotiaita.

Alaikäisten avunsaajain jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttyjä.	Yhteensä.	Ikä.	Poikia.	Tyttyjä.	Yhteensä.
—3 v.	67	65	132	12 v. tai ikä tun-			
3—7 »	123	108	231	tematon	78	88	166
7—12 »	134	122	256	Yhteensä	402	383	785

Kuten ylläolevista luvuista näkyy oli suurin osa lapsista eli 53.8 % 7 vuotiaita tai vanhempia, kun taas lapset alle 3 vuoden muodostivat ainoastaan 16.8 % kaikista alaikäisistä avustuksensaajista.

¹⁾Tähän ei sisälly 538 miestä ja 713 naista, jotka olivat saaneet yksinomaan rahaavustusta alle 500 markkaa, ei myöskään 212 miestä ja 457 naista, jotka olivat saaneet ainoastaan lääkkeitä alle 500 markan arvosta.

Tietoja täyskasvuisten avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan seuraavassa yhdistelmässä:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	1,372	2,126	3,498
Naimisissa olevia	905	457	1,362
Leskiä	177	1,415	1,592
Eronneita	34	238	272
Naimattomia äitejä.....	—	122	122
Tuntematon siviilisäätö	1	1	2
Yhteensä	2,489	4,359	6,848

1,370 täyskasvuista avustuksensaajaa ja 617 lasta oli Helsingissä syntyneitä. 5,572 16 vuotta vanhemmalla henkilöllä ja 614 lapsella oli kotipaikka-oikeus kaupungissa. Yllämainittua seikkaa valaisevat lähemmin seuraavat luvut:

Syntymäpaikka.	Avustuksensaajat. Yli 16- Alle 16- vuotiaat. vuotiaat.	Kotipaikka.	Avustuksensaajat. Yli 16- Alle 16- vuotiaat. vuotiaat.
Helsinki	1,370 617	Helsinki	5,572 614
Muu Suomen paikka- kunta	5,185 89	Muu Suomen paikka- kunta	330 57
Ulkomaat	182 6	Selvittämätön	750 106
Ilmoittamaton paikka- kunta	111 73	N. k. kruununtapaus	196 8
Yhteensä	6,848 785	Yhteensä	6,848 785

Eri ikäryhmien jakautuminen täyskasvuisten avustuksensaajain syntymäpaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Helsinki.	Muu Suomen paikkakunta.	Ulkomaat.	Tuntematon syntymäpaikka.	Yhteensä.
16—30 vuotiaita	531	813	21	27	1,392
30—50 »	435	1,849	64	40	2,388
Yli 50 »	404	2,523	97	39	3,063
Tuntematon ikä	—	—	—	5	5
Yhteensä	1,370	5,185	182	111	6,848

Kaikista 16—30 vuotiaista avustuksensaajista oli 38.1 % Helsingissä syntyneitä, kun taas 30—50 vuotiaitten ikäryhmän vastaava prosenttiluku oli 18.2 ja yli 50 vuotiaitten ikäryhmän ainoastaan 13.2.

Seuraavat luvut valaisevat täyskasvuisten avustuksensaajain kielisuhteita:

	Suomen- kielisiä.		Ruotsin- kielisiä.		Muun- kielisiä.		Yhteensä.
	Abs.	%.	Abs.	%.	Abs.	%.	
Miehiä	1,651	66.3	823	33.1	15	0.6	2,489
Naisia	2,807	64.4	1,517	34.8	35	0.8	4,359
Yhteensä	4,458	65.1	2,340	34.2	50	0.7	6,848

Ammatin mukaan jakautuivat täyskasvuiset avustuksensaajat siten, että 3,106 henkilöä eli 45.4 % oli ammattikehitystä vailla olevia työläisiä,

1,399 henkilöä eli 20.4 % tehtaan- tai ammattityöläisiä, 1,030 eli 15.1 % henkilöllisiä palvelijoita, 619 eli 9.0 % erilaisten muiden ammattien harjoittajia ja 694 eli 10.1 % varsinaista ammattia vailla olevia henkilöitä. Sairaus, viallisuus tai muu työkyvyttömyys oli syynä 68.5 %:n avustuksen tarpeeseen, ja vanhuus 15.6 %:n kaikista avustetuista henkilöistä, kun taas 1.8 % oli joutunut köyhäinhoidon rasitukseksi perheen lukuisuuden, 5.2 % työttömyyden, 2.8 % laiskuuden, haluttomuuden, juoppouden y. m. s. tähden sekä 6.1 % muista syistä.

Avustetut lapset oli 656 tapauksessa, 83.6 %, avioliitossa ja 129 tapauksessa, 16.4 %, avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Vanhempien ammatin mukaan he jakautuivat seuraavasti:

Isän ammatti.	Aviosyn- tyiset lapset.	Aidin ammatti.	Aviotto- mat lapset.
Ammattikehitystä vailla olevia työläisiä	406	Palvelijattaria	48
Tehtaan- tai ammattityöläisiä ..	168	Ammattikehitystä vailla olevia työläisiä	53
Muita ammatinharjoittajia	80	Ammattityöläisiä	25
Ammattia vailla olevia henkil. .	2	Muita ammatinharjoittajia ..	3
Yhteensä	656	Yhteensä	129

422 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat; 234 tapauksessa ainoastaan toinen; 129 tapauksessa oli äiti naimaton. 309 lasta eli 39.4 % oli avun tarpeessa perheen lukuisuuden, 204 lasta eli 26.0 % lapsen sairauden tai viallisuuden tähden sekä 272 lasta eli 34.6 % muusta tai tuntemattomasta syystä.

Köyhäinhoitolautakunnan toimesta vuonna 1928 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen otettuja	1,578	Lääkkeillä y. m. avustettuja ²⁾	1,052
Päiväkodeissa ja kesäsiirto- loissa hoidettuja	581	Lahjoitettujen varojen ko- roilla avustettuja	290
Elänteelle annettuja	63	Sairaalooissa y. m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja	4,189
Kotiinsa suoranaista avustusta saaneita ¹⁾ :		Yhteensä³⁾	10,329
kaupungissa asuvia	2,203		
toisella paikkakunnalla asuvia	373		

Kunnalliskoti ja työlaitos. Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa hoidettiin vuonna 1928 1,500 ⁴⁾ täyskasvuista henkilöä. Edelliseltä vuodelta jäljellä olevia oli 1,048 henkilöä, vuoden varrella otettiin 452 ja poistettiin 460, vuoteen 1929 jäi siis jäljelle 1,040 henkilöä. Poistetuista:

¹⁾ Avunsaaajain perheet (mies eli vaimo ja lapset) eivät ole mukaanluetut, ei myöskään 1,251 henkilöä, jotka olivat saaneet yksinomaan raha-avustusta alle 500 markkaa. — ²⁾ Tähän ei sisälly 669 henkilöä, jotka olivat saaneet lääkkeitä vähemmän kuin 500 markan arvosta. — ³⁾ Koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada useanlaatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinhoidon apua on käytetty. — ⁴⁾ Näistä oli 37 henkilöä otettu sekä kunnalliskotiin että työlaitokseen, mutta sisältyvät tähän vain kerran.

Siirtyi vapaaseen elämään	232	Karkasi laitoksesta	36
Lähetettiin kotiseudulle	10	Kuoli	156
Siirrettiin muihin laitoksiin ..	26		
		Yhteensä	460

Vuoden lopulla jäljellä olevain hoidokkien jakautuminen ajan pituuden mukaan minkä he ovat olleet kunnalliskotiin ja työlaitokseen otettuina, näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Vähemmän kuin vuoden	255	11—15 vuotta	56
1 vuoden	133	16—20 »	12
2 vuotta	117	21—25 »	6
3 »	132	27 »	1
4 »	81	42 »	1
5 »	74	45 »	1
6 »	56		
7—10 »	115		
		Yhteensä	1,040

Hoidokkien vaihtuminen eri kuukausina selviää allaolevista luvuista:

	Laitoksiin Eron- otettuja, neitä.		Laitoksiin Eron- otettuja, neitä.		
Tammikuu	49	32	Heinäkuu	27	40
Helmikuu	48	35	Elokuu	29	37
Maaliskuu	46	37	Syyskuu	48	34
Huhtikuu	28	44	Lokakuu	31	35
Toukokuu	21	55	Marraskuu	48	24
Kesäkuu	28	36	Joulukuu	49	51

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin Vähin Keski- määrä, määrä, määrä.		Suurin Vähin Keski- määrä, määrä, määrä.
Tammikuu	1,058 1,043 1,052	Elokuu	918 882 898
Helmikuu	1,053 1,047 1,050	Syyskuu	954 919 936
Maaliskuu	1,054 1,034 1,044	Lokakuu	977 954 969
Huhtikuu	1,051 1,014 1,034	Marraskuu	1,014 974 1,002
Toukokuu	1,004 944 970	Joulukuu	1,053 1,021 1,040
Kesäkuu	940 903 922		
Heinäkuu	903 879 891	Koko vuonna	1,058 879 983

Ikänsä mukaan jakautuivat täyskasvuiset hoidokit seuraavasti:

Ikä.	Kunnallisk. Mie- hiä.	Työläit. Nai- sia.	Mie- hiä.	Yh- teensä.	Ikä.	Kunnallisk. Mie- hiä.	Työläit. Nai- sia.	Mie- hiä.	Yh- teensä.
16—30 vuotta	13	59	26	98	50—70 vuotta	133	255	183	571
30—50 »	55	128	136	319	70— »	125	386	38	549
Yhteensä						326	828	383	1,537

Syynä kunnalliskotiin ottamiseen oli useimmissa tapauksissa vanhuus tai sairaus, työlaitokseen ottamiseen sitäpaitsi työttömyys.

Hoidokkien siviilisäätily ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	Kunnalliskoti.		Työlaitos.	Yhteensä.
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	
Naimattomia	177	423	206	806
Naimisissa olevia	88	69	125	282
Leskiä	57	278	39	374
Eronneita	4	23	13	40
Naimattomia äitejä	—	35	—	35
Yhteensä	326	828	383	1,537

Syntymäpaikan mukaan jakautuivat hoidokit seuraavasti:

	Kunnalliskoti.		Työlaitos.	Yhteensä.
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	
Helsinki	54	118	93	265
Muu paikkakunta	272	710	290	1,272
Yhteensä	326	828	383	1,537

Laitosten hoidokeista oli:

	Kunnalliskoti.		Työlaitos.	Yhteensä.
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	
Suomenkielisiä	155	444	217	816
Ruotsinkielisiä	164	380	164	708
Muunkielisiä	7	4	2	13
Yhteensä	326	828	383	1,537

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 41 lasta, joista 18 poikaa ja 23 tyttöä, kaikki alle 2 vuotta. Äidit olivat 1 tapauksessa naimisissa olevia ja 40 tapauksessa naimattomia.

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 359,664 ja jakautuivat ne seuraavasti:

	Kunnallis-	Kaikkiaan.		Keskimäärin hoidokkia kohti.		
	koti.	Työ-	Yhteensä.	koti.	Työ-	Yhteensä.
		laitos.			laitos.	
Miehiä	70,546	67,258	137,804	216	176	194
Naisia	217,256	—	217,256	262	—	262
Lapsia	4,604	—	4,604	112	—	112
Yhteensä	292,406	67,258	359,664	245	176	228

Täysikäisten hoidokkien hoitopäivien jakautuminen eri ikäryhmien kesken näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Miehiä.	Kaikkiaan.	Yhteensä.	Keskimäärin hoidokkia kohti.	Yhteensä.
		Naisia.		Miehiä.	Naisia.
Alle 30 vuotta ..	6,713	9,397	16,110	172	159
30—50 vuotiaita ..	26,301	29,132	55,433	138	228
50—70 » ..	60,252	69,137	129,389	191	271
70— » ..	44,538	109,590	154,128	273	284
Yhteensä	137,804	217,256	355,060	194	262

Hoitopäivien luku keskimäärin hoidokkia kohti kohosi siis hoidokkien iän mukana ja oli yleensä suurempi naisille kuin miehille.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen menot ja tulot olivat:

	Menot, Smk.		Tulot, Smk.
Yhteiset menot	706,570: 65	Kunnalliskoti	174,827: 30
Kunnalliskoti	4,928,858: 80	Työlaitos	239,381: 30
Työlaitos	1,267,668: 60	Luontoisedut	888,533: 45
Yhteensä	6,903,098: 05	Yhteensä	1,302,742: 05

Tuottavain laitosten nettotulot nousivat maanviljelyksestä 14,311: 15 markkaan, sikalasta 233,297: 15 markkaan ja pesulaitoksesta 256,872: 10 markkaan, yhteensä 504,480: 40 markkaan.

Bruttokustannus hoidokkia kohti päivässä (lapset mukaanluettuina) oli 19: 19 markkaa. Jos vähennetään kunnalliskodista ja työlaitoksesta saadut tulot saadaan nettokustannukseksi päivää kohti 15: 57 markkaa. Jos taas otetaan mukaan tuloa tuottavain laitosten nettotulot nousevat nettokustannukset hoidokkia ja päivää kohti 14: 17 markkaan (vuonna 1927 13: 39 markkaa).

Kustannukset¹⁾ avustuksensaajain ruokinnasta nousivat 2,537,633: 90 markkaan, ollen siis 7: 06 markkaa päivässä (vuonna 1927 6: 62 markkaa).

Hoidokkien työ. Työkykyisiä hoidokkeja pidettiin työssä laitosten ruokaloissa ja työsaleissa sekä pesulaitoksessa, maanviljelyksessä ja sikalassa.

Hoidokeista oli 192 miestä ja 19 naista vuoden varrella otettu korvaamaan työllään kaupungin heille antaman köyhäinhoidon. Heidän laskettiin tuottaneen kaupungille 208,960 markkaa.

Lääkärinhoidosta huolehti laitosten vakinainen lääkäri, joka kävi laitoksissa säännöllisesti joka päivä. Polikliinisten käyntien luku vuonna 1928 oli 3,004 jakautuen vuoden eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	267	Toukokuu	228	Syyskuu	215
Helmikuu	234	Kesäkuu	213	Lokakuu	150
Maaliskuu	318	Heinäkuu	254	Marraskuu	290
Huhtikuu	280	Elokuu	247	Joulukuu	308
Yhteensä	3,004				

Kaikkiaan sattui 156 kuolemantapausta, jakautuen kuolemansyyn mukaan seuraavasti:

	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.		Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.
Sydän- ja munuaistaudit	21	25	46	Selkäydintauti	3	4	7
Verisuonten kalkkeutu- minen	12	24	36	Ruusu	—	2	2
Aivohalvaus	7	24	31	Vanhuudenheikous	1	—	1
Syöpä	4	15	19	Sokeritauti	—	1	1
Keuhkotulehdus	4	7	11	Tapaturma	—	1	1
				Verenmyrkytys	1	—	1
Yhteensä	53	103	156				

Kirjastossa oli vuoden lopussa 2,927 kirjaa, joista suomenkielisiä 1,484 ja ruotsinkielisiä 1,443. Kirjalainojen lukumäärä nousi 6,706:een. Lukusali-käyntien määrä oli vuoden kuluessa 24,826. Paitsi erinäisiä kuvalehtiä oli käytettävänä 61 kpl suomenkielistä sekä 46 kpl ruotsinkielistä Helsingissä ilmestyvää lehteä.

¹⁾ Varastot vuoden alussa mukaanluettuna, varastot vuoden lopussa poisluettuna.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten pesun lisäksi myöskin Kivelän ja Humaliston sairaalain sekä lastensuojelulautakunnan lastenkotien, rahatoimikonttorin ja yksityisten henkilöiden pesu. Kunnalliskodissa pestyt ja mankeloidut vaatteet painoivat 373,912 kg. Pesulaitoksessa työskenteli, paitsi 17 palkattua pesijätärtä, myöskin 15 hoidokkia, joiden päivätöistä pesulaitokselta velottiin 10 markkaa päivältä. Tuloja oli 875,480: 10 markkaa, kun taas menot olivat 618,608 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 256,872: 10 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista päivätöistä velottiin siltä 25 markkaa hevospäivätyöstä ja 10 markkaa hoidokaspäivätyöstä. Tulot tekivät 194,270 markkaa, menot taasen 179,958: 85 markkaa. Puhdas tulo oli siis 14,311: 15 markkaa. Sato käsitti 1,763 hl perunoita, 100 hl lanttuja, 204 hl porkkanoita, 60 hl punajuuria, 3,000 kg kaalia, 30,000 kg heiniä, 5,600 kg kauraa, 183 kuormaa vihantarehua sekä muita vihanneksia ja puutarhatuotteita, kuten rabarberia, viinimarjoja, mansikoita y. m. laitoksen omiksi tarpeiksi.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 429 eläintä ja vuoden päättyessä 418 eläintä. Vuoden varrella myytiin 211 elävää eläintä 192,279 markalla ja 8,579 kg sianlihaa 119,686: 25 markalla. Sianlihaa toimitettiin omalle ruokalalle 24,235 kg arvoltaan 290,280 markkaa. Sikalasta oli vuonna 1928 menoja 369,488: 10 markkaa ja tuloja 602,785: 25 markkaa, joten siis puhdas voitto oli 233,297: 15 markkaa.

Elätteelleanto. Vuonna 1928 oli köyhäinhoidon kustannuksella elätteelle sijoitettu 63 henkilöä, joista 29 miestä ja 34 naista. Nämä jakautuivat avuntarpeen syyn mukaan seuraavasti:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Mielisairaus tai tylsämielisyys	25	26	51
Vanhuudenheikkous	1	3	4
Muu sairaus tai kivullosuus	2	2	4
Raajarikkoisuus	1	3	4
Yhteensä	29	34	63

Hoitopäivien lukumäärä oli 18,355, niistä 7,963 miesten ja 10,392 naisten päivää.

Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidetut. Eri päiväkodeissa hoidettiin köyhäinhoidon kustannuksella 275 poikaa ja 273 tyttöä, yhteensä 548 lasta, joiden ikä ja perheolot näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.		Vanhemmat avioliitossa.	Äiti leski.	Isä leski.	Äiti naimaton.	Yhteensä.	Näistä: Poikia.	Tyttöjä.
—3 vuotta		23	3	—	8	34	19	15
3—7 »		130	47	—	23	200	104	96
7—12 »		114	78	4	18	214	109	105
12— »		41	51	3	5	100	43	57
Yhteensä		308	179	7	54	548	275	273

Köyhäinhoidon omassa päiväkodissa hoidettiin vuoden aikana 87 lasta, nimittäin 36 poikaa ja 51 tyttöä. Tämä päiväkotikoti, edelleenkin Alppikadun n:o 19:ssä, oli koko vuoden aikana avoinna kaikkina arkipäivinä. Hoitopäivien lukumäärä oli 8,563 eli keskimäärin 98.4 lasta kohti. Keskimäärin on lapsia

päiväkodin aukiolopäivinä hoidettu päivää kohti 30.2. Hoidetuista lapsista oli 7 alle 2 vuotiaita, 32 lasta 2—7 vuotiaita ja 48 lasta yli 7 vuotiaita.

Päiväkodin kustannukset nousivat seuraaviin määriin:

	Kokonaiskustannus, Smk.	Kustannus päivää kohti, Smk.
Ruoka	34,383: 60	4: 02
Palkat	¹⁾ 19,188: 75	2: 24
Vuokra	19,450: —	2: 27
Lämpö ja valo	4,199: —	—: 49
Erinäiset menot	3,630: 05	—: 42
Yhteensä	80,851: 40	9: 44

20 poikaa ja 13 tyttöä oleskeli köyhäinhoidon kustannuksella kesäsiirtoloissa.

Suoranaisia avustuksia. Vuoden aikana avustusta rahassa tai erilaisten tarveaineiden muodossa saaneiden avustuksensaajain lukumäärä nousi ²⁾ 2,576:een. Näistä asui 373 toisilla paikkakunnilla ja avustus annettiin tällöin oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä. Viimeksimainittuja avustuksensaajia asui 208 henkilöä 29:ssä Uudenmaan läänin eri kunnassa, 17 10:ssä Turun ja Porin läänin kunnassa, 41 18:ssä Hämeen läänin kunnassa, 25 20:ssä Vaasan läänin kunnassa, 9 8:ssä Oulun läänin kunnassa, 10 8:ssä Mikkelin läänin kunnassa, 16 10:ssä Kuopion läänin kunnassa ja 47 13:ssä Viipurin läänin kunnassa. Suurin määrä näistä avustuksensaajista eli 50 asui Helsingin pitäjässä, 30 Espoossa, 28 Viipurissa, 22 Haagan kauppalassa, 14 Tampereella, 13 Huopalahdessa ja Oulunkylässä, 8 Tuusulassa, Grankullassa ja Kirkkonummella, 7 Porvoon maaseurakunnassa, 6 Porvoon kaupungissa ja Hyvinkäällä sekä 5 Pernajassa; 35:ssä kunnassa oli 2—4 ja 67:ssä kunnassa ainoastaan 1 Helsingin kaupungin köyhäinhoidon avustama henkilö.

Kaupungissa asuvista täyskasvuisista avustuksensaajista oli 16 henkilöä paitsi muuta apua saanut suoranaista avustusta vähemmän kuin 500 markkaa, kun taas 2,187 henkilöä oli saanut suuremman määrän. Elatusvelvollisuutta silmälläpitäen jakautuivat viimeksimainitut avustuksensaajat siten, että 159 oli yksinäisiä miehiä, 1,090 oli yksinäisiä naisia, 102 oli lapsettomia perheitä ja 836 oli lapsiperheitä.

Lasten lukumäärä avustetuissa perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Lasten lukumäärä perheessä.	Perheitä, joihin kuului			Yhteensä.
	mies ja vaimo ynnä lapsia.	yksinäinen mies (leski) ynnä lapsia.	yksinäinen nainen (naimaton, eronnut tai leski) ynnä lapsia.	
1	36	4	212	252
2	37	7	232	276
3	36	4	127	167
4	25	—	51	76
5	22	—	16	38
6	12	—	3	15
7	7	—	1	8
8	2	—	—	2
9	2	—	—	2
Yhteensä	179	15	642	836

¹⁾ Lukuunottamatta luontoisetuja 19,188: 75 markkaa, jotka maksettiin takaisin. —

²⁾ Ks. alav. 1, siv. 10.

Lapsia yhteensä	583	30	1,366	1,979
Lapsia keskimäärin perhettä kohti..	3.3	2.0	2.1	2.4

Avustuksesta osalliseksi tulleiden lukumäärä oli yhteensä 4,447¹⁾, niistä 455 miestä, 2,013 naista ja 1,979 lasta.

Kaupungissa asuvat 500 markan tai enemmän suoranaista avustusta saaneet yli 16 vuotiaat henkilöt jakautuivat iän ja sukupuolen mukaan seuraavasti:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yht.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yht.
16—20 vuotta ..	20	18	38	60—70 vuotta ..	60	337	397
20—30 » ..	53	78	131	70—80 » ..	51	337	388
30—40 » ..	82	202	284	80— » ..	11	92	103
40—50 » ..	101	382	483				
50—60 » ..	62	301	363	Yhteensä	440	1,747	2,187

Tietoja avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan allaolevassa yhdistelmässä:

	Miehiä.	Naisia.	Yht.		Miehiä.	Naisia.	Yht.
Naimattomia ..	118	442	560	Naimattomia			
Naineita	290	73	363	äitejä	—	86	86
Leskiä ja eronneita	32	1,146	1,178	Yhteensä	440	1,747	2,187

Syntymäpaikan ja kotipaikan mukaan avustuksensaajat jakautuivat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yht.	Kotipaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yht.
Helsinki.....	88	236	324	Helsinki.....	338	1,394	1,732
Muu Suomen paikkakunta.....	328	1,455	1,783	Muu Suomen paikkakunta.....	27	137	164
Ulkomaat	23	41	64	Riidanalainen ..	62	160	222
Ilmoittamaton paikkakunta ..	1	15	16	N. k. kruununpaikset	13	56	69
Yhteensä	440	1,747	2,187	Yhteensä	440	1,747	2,187

Avuntarpeen syy oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yht.
Sairaus tai muu työkyvyttömyys	278	626	904
Vanhuus	65	514	579
Perheen lukuisuus	24	99	123
Työnpuute	47	73	120
Oman tai aviopuolison huolimattomuus, juoppous y. m. s.	11	163	174
Muu syy	15	272	287
Yhteensä	440	1,747	2,187

Avustuksensaajain jakautuminen ammattinsa mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

¹⁾ Tähän eivät sisälly henkilöt, jotka olivat saaneet vähemmän kuin 500 markkaa.

	Miehiä.	Naisia	Yht.		Miehiä.	Naisia.	Yht.
Tehdas- ja ammattityöläisiä..	130	455	585	Yksityisten palvelijoita	—	215	215
Ammattikehitystä vailla olevia työläisiä	230	772	1,002	Muita	80	305	385
				Yhteensä	440	1,747	2,187

Suoranaisia avustuksia jaettiin vuoden kuluessa yhteensä 5,692,738: 70 markkaa. Avustuksensaajain koko lukumäärä, yksinomaan alle 500 markkaa saaneet mukaanluettuina, nousi 3,827, joten avustus henkilöä kohti oli 1,487: 52 markkaa. Lukuunottaen ainoastaan kaupungissa asuvat avustuksensaajat, jotka olivat saaneet vähintään 500 markkaa, kaikkiaan 4,518,940 markkaa, oli keskiavustus avunnauttijaa kohti 2,066: 27 markkaa.

Viimeksimainittu määrä jakautui avustuksensaajain sukupuoleen nähdessä seuraavasti:

	Avustuksen- saajat.	Avustukset kaikkiaan, Smk.	Keskiavustus henkilöä kohti, Smk.
Miehiä	440	861,003: —	1,956: 83
Naisia	1,747	3,657,937: —	2,093: 84
Yhteensä	2,187	4,518,940: —	2,066: 27

Avustuksesta osallisiksi tulleiden lukumäärä oli 4,447 henkilöä, joten keskiavustus avustettua henkilöä kohti oli 1,016: 18 markkaa (923: 18 markkaa v. 1927).

Avustuksensaajain luku vaihteli vuoden eri kuukausina seuraavasti:

Tammikuu	1,926	Heinäkuu	1,664
Helmikuu	1,982	Elokuu	1,652
Maaliskuu	1,978	Syyskuu	1,698
Huhtikuu	1,865	Lokakuu	1,876
Toukokuu	1,829	Marraskuu	1,938
Kesäkuu	1,776	Joulukuu	2,115

Avustukset annettiin osin rahassa, osin ruokatarvikkeiden, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkiin y. m. muodossa.

Perheitä, joissa oli »sota-orpoja» oli kaikkiaan 113. Suoranaisesti avustettujen »sota-orpojen» lukumäärä oli 203. Näille lapsille annettujen suoranaisien avustusten kokonaissumma oli 227,822 markkaa.

Kunnalliskodin ulkopuolella olevissa laitoksissa ja sairaaloissa hoidetut. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kustannuksella hoidettiin 1,800 miestä, 2,170 naista ja 219 lasta allamainituissa sairaaloissa, parantoloissa ja muissa laitoksissa:

	Potilaat.			Hoitopäivät.			Keskimää- rin hoi- dokkia kohti.
	Miehiä.	Naisia.	Yht.	Miehiä.	Naisia.	Yht.	
Marian sairaalassa ..	566	955	1,521	16,967	26,338	43,305	28
Kivelän »	510	439	949	69,046	77,172	146,218	154
Nikkilän mielisairaala- lassa	315	454	769	97,370	144,586	241,956	315

Humaliston sairaalassa	117	—	117	13,207	—	13,207	113
Kulkutautisairaalassa	—	63	63	—	4,558	4,558	72
Yleisen sairaalan eri osastoilla	66	68	134	1,406	2,047	3,453	26
Lapinlahden keskuslaitoksessa	139	118	257	6,087	10,053	16,140	63
Rajamäen työsiirtolassa	78	22	100	9,709	3,540	13,249	132
Muissa laitoksissa ..	9	51	60	1,582	6,957	8,539	142
Yhteensä	1,800	2,170	3,970	215,374	275,251	490,625	124

Lapsista hoidettiin 105 poikaa ja 85 tyttöä kaupungin omissa sairaaloissa, 8 poikaa ja 12 tyttöä valtion sairaaloissa sekä 7 poikaa ja 2 tyttöä muissa laitoksissa.

Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen korot nousivat seuraaviin määriin:

	Smk.		Smk.
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahasto	944: 05	Elsa Maria Lampan rahasto	1,064: 90
Wilhelm Elgin rahasto ..	868: 20	Waldemar Wavulinin lahjoitusrahasto	1,264: 35
Carl Gustaf Hanellin rahasto	438: 30	Lasten kesäsiirtolain rahasto	1,011: 45
Alexandras understöd ..	500: 85	Johan Gustav Rosenbergin rahasto	421: 45
Carl Sierckenin rahasto	236: —	Puolisoiden Isak Mattsson-Kivilän apurahasto	10,000: —
Gustava Katharina Rosenbergin y. m. rahastot	1,222: 20	Emma Grefbergin rahasto	9,007: 40
W. J. S. Westzynthiuksen testamenttirahasto	1,761: 65	Alfred Kordelinin avustusrahasto	14,734: 75
Maria Bergmanin testamenttirahasto	842: 90	John Holmströmin rahasto	10,034: 90
Adolf Fredrik Sierckin rahasto	590: —	Yhteensä	55,027: 65
Lisette Gardbergin rahasto	84: 30		

Näitä korkovaroja käytettiin osaksi avustukseksi 290 henkilölle, osaksi kesäsiirtolahoidon järjestämiseksi muutamille köyhäinhoidon päiväkodin hoidokeille.

Köyhäinhoidon tulot ja menot. Seuraavassa taulussa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista vuonna 1928¹⁾:

¹⁾ Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 13. 1928.

	Arvioidut tulot ja menot.				Todelliset tulot ja menot.		Määrä, jolla todelliset tulot ja menot ylittivät (+) tai alittivat (—) lasketut.	
	Menosäännön mukaan.	Kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin myöntämiä ja lisämäärärahoja.						
Tulot:								
Tuloja kunnalliskodista	203,150	—	—	—	174 827	30	—	28 322 70
» työlaitoksesta	227,000	—	—	—	239,381	30	+	12 381 30
» maanviljelyksestä	185,000	—	—	—	194,270	—	+	9 270 —
» sianhoidosta	600,000	—	—	—	602 785	25	+	2 785 25
» pesulaitoksesta	870,000	—	—	—	875 480	10	+	5 480 10
Korvausta köyhäin elatuksesta	2,650,000	—	—	—	3 462 718	80	+	812 718 80
Luontoisedut	878,280	—	—	—	909 522	20	+	31,242 20
Yhteensä Smk	5,613,430	—	—	—	6 458,984	95	+	845 554 95
Menot:								
Köyhäinhoitolautakunta	1,786,955	—	217,466	—	1,987,082	90	—	17,338 10
Köyhäinhoidon kassa- ja tililaitos	210,654	—	19,496	—	230,137	85	—	12 15
Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset (yhteiset kustannukset)	645 898	—	60 672	90	706,570	65	—	— 25
Kunnalliskoti	4,924 331	—	105 226	05	4,928,858	80	—	100,698 25
Työlaitos	1,223 636	—	49,954	—	1,267,668	60	—	5,921 40
Maanviljelys	176 020	—	10 680	—	179 958	85	—	6,741 15
Sianhoito	362 485	—	7,040	—	369 488	10	—	36 90
Pesulaitos	596 910	—	21,698	—	618 608	—	—	—
Elänteelleantokustannukset . .	80,000	—	—	—	68,520	50	—	11,479 50
Sairaanhoitokustannukset	6,630 000	—	—	—	6,523 054	15	—	106 945 85
Lääkkeet	80,000	—	—	—	124,177	70	+	44 177 70
Suoranaiset avustukset	4 500,000	—	1,192 738	80	5 692 738	70	—	— 10
Päivähoitokustannukset	250,000	—	465	—	246 214	90	—	4 250 10
Matkakulut	15 000	—	3,000	—	17,978	75	—	21 25
Hautauskulut	85 000	—	—	—	73 647	70	—	11,352 30
Arvaamattomat menot	—	—	152 188	90	152,188	90	—	—
Kalusto	—	—	1) 21 745	—	21,745	—	—	—
Yhteensä Smk	21,566,889	—	1 862 370	65	23 208 640	05	—	220 619 60

Kaupungin 1928 vuoden budjettiin olivat köyhäinhoidon määrärahat merkityt 22,566,889 markan määräisinä, niistä kuitenkin 1,000,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Siten jäi köyhäinhoidon menoja varten 21,566,889 markkaa. Vuoden varrella myönsi kaupunginvaltuusto ja rahatoimikamari lisämäärärahaa yhteensä 1,862,370: 65 markkaa. Köyhäinhoidon menot nousivat kaikkiaan 23,208,640: 05 markkaan ja jos menojen kokonaismäärästä vähennetään tulot, 6,458,984: 95 markkaa, jää jäljelle 16,749,655: 10 markkaa, mikä määrä siis osoittaa kunnan todelliset menot köyhäinhoidosta vuonna 1928. Vuonna 1927 todelliset köyhäinhoitokustannukset olivat 15,858,530: 28 markkaa, vuonna 1926 15,816,880: 44 markkaa, vuonna 1925 14,561,959: 24 markkaa ja vuonna 1924 11,993,603: 80 markkaa.

¹⁾ Myönnetty yleisestä kalustomäärärahasta.

Taulu I. Katsaus köyhäinhoitolautakunnan kansliain työhön v. 1928.

	Henkilöitä, jotka on lähetytty		Maksettu suoranaisista avustuksista ja elänteellöntönakunja.	Jaettyjä lääkekeitä ja sairasparselleja.	Kustannettu hantauksia.	Annettuja varattomudentodistuksia.	Annettuja muita todistuksia.	Sisäanjätettyjä anomuksia.	Evätytjen anomusten ilmoituksia.	Suoritetuista velkomista muista kunnista.	Muita asioita.	Käsitellyt asioita yhteensä.
	Kunnalliskotiin ja työlätköseen.	Toisiin laitoksiin.										
Fabianinkadun kanslia.												
Tammikuu	19	115	1,241	133	10	26	6	537	157	—	110	2,354
Helmikuu	17	158	1,458	81	5	27	2	575	162	—	144	2,620
Maaliskuu	19	109	1,440	96	8	50	5	451	183	—	101	2,402
Huhtikuu	21	131	1,283	157	11	37	5	469	119	—	67	2,300
Toukokuu	11	170	1,125	113	9	28	—	457	110	—	62	2,085
Kesäkuu	17	183	865	108	8	38	1	536	73	—	89	1,918
Heinäkuu	11	126	888	89	7	36	—	366	36	—	28	1,587
Elokuu	14	129	523	59	6	10	15	425	41	—	62	1,284
Syyskuu	20	168	1,008	47	4	33	17	635	54	—	47	2,033
Lokakuu	17	256	1,272	169	5	37	—	646	113	—	134	2,640
Marraskuu	21	138	1,273	156	3	21	4	650	113	—	149	2,528
Joulukuu	18	163	1,466	115	8	16	—	575	90	—	202	2,653
Yhteensä	205	1,846	13,842	1,323	84	359	55	6,322	1,251	—	1,195	26,482
Siltasaarenkadun kanslia.												
Tammikuu	22	118	1,529	168	14	58	—	536	184	80	273	2,982
Helmikuu	17	148	1,554	158	11	51	—	468	137	46	268	2,858
Maaliskuu	23	110	1,654	185	13	65	3	461	97	53	215	2,870
Huhtikuu	10	99	1,423	164	10	58	—	505	138	133	185	2,725
Toukokuu	7	168	1,123	154	11	53	—	487	117	56	185	2,361
Kesäkuu	11	124	1,108	125	2	47	—	421	107	49	128	2,122
Heinäkuu	15	97	814	140	7	33	—	331	59	155	149	1,800
Elokuu	28	118	884	129	12	39	2	392	123	65	249	2,041
Syyskuu	30	122	967	116	14	59	3	657	106	84	193	2,351
Lokakuu	28	141	1,361	132	11	59	—	588	96	91	234	2,741
Marraskuu	38	112	1,470	192	7	56	—	552	124	62	304	2,917
Joulukuu	32	113	1,792	175	15	56	—	520	152	191	273	3,310
Yhteensä	261	1,470	15,679	1,838	127	634	8	5,918	1,440	1,065	2,656	31,006
Anjalantien kanslia.												
Tammikuu	5	78	1,463	145	1	61	—	298	88	—	56	2,195
Helmikuu	—	72	1,356	174	4	67	3	260	75	—	50	2,061
Maaliskuu	2	83	1,510	153	2	62	3	213	90	—	61	2,170
Huhtikuu	2	71	1,451	159	2	62	11	219	66	—	47	2,090
Toukokuu	1	80	983	175	4	49	5	199	34	—	38	1,568
Kesäkuu	2	50	861	151	1	54	1	165	55	—	42	1,382
Heinäkuu	1	61	715	97	2	44	1	141	62	—	39	1,163
Elokuu	4	62	644	106	1	59	2	144	48	—	52	1,122
Syyskuu	3	63	766	119	1	57	5	240	44	—	69	1,367
Lokakuu	1	96	913	134	2	63	9	267	51	—	80	1,610
Marraskuu	2	54	1,042	146	4	73	5	267	67	—	68	1,728
Joulukuu	2	37	1,303	144	—	57	1	252	72	—	59	1,927
Yhteensä	25	807	13,007	1,703	24	708	46	2,665	752	—	661	20,308
Kaikkiaan	491	4,123	42,528	4,864	235	1,701	109	14,905	3,443	1,065	4,512	77,976

Taulu II. Yleiskatsaus köyhäinhoitolautakunnan asiamiesosaston kirjeenvvaihtoon vuonna 1928.

Laitos tai viranomainen, jolta saapui tai jolle lähetettiin kirjelmiä.	Saapuneita kirjelmiä, jotka koskivat					Lähetettyjä kirjelmiä, jotka koskivat				
	Heisingin kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvollisille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Valtiolle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yhteensä.	Heisingin kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvollisille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Valtiolle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yhteensä.
Köyhäinhoitolautakunnat.....	151	248	15	1	415	118	1,755	14	2	1,889
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	18	21	52	—	91	29	30	393	8	460
Pastorinvirastot	22	945	51	11	1,029	26	919	63	24	1,032
Poliisilaitokset	78	541	32	16	667	84	552	63	28	727
Kruununnimismiehet	—	10	26	—	36	—	14	30	—	44
Henki- tai kihlakunnankirjurit	11	1,444	3	4	1,462	16	1,491	3	6	1,516
Maaherra	65	318	72	10	465	63	652	181	369	1,265
Korkein hallinto-oikeus	—	7	11	—	18	2	24	14	5	45
Asiamiehet, maistr., valtuustot	10	1	—	—	11	14	5	2	—	21
Kaupungin- tai kruununvoudit	—	2	2	—	4	1	53	69	—	123
Lastensuojelulautakunta	5	151	198	8	362	13	8	9	—	30
Sosiaaliministeriö	—	—	—	4	4	—	2	—	10	12
Yhteensä	360	3,688	462	54	4,564	366	5,505	841	452	7,164

Taulu III. Miesten työlaitoksen toiminta vuonna 1928.

Työhaara.	Päivätyöitä.	Tuloja laitoksessa elätettyjen päivätyöistä, ainekset siihen luettuina.				Käytettyjen työtarvikkeiden arvo, Smk.	Nettotulot (työpalikat), Smk.	Päivätyön keskiarvo, Smk.	
		Kunnalliskodille tehdyt työt.	Työlaitokselle tehdyt työt.	Muut työt.	Yhteensä.			Brutto.	Netto.
Puusepäntyöt.....	4,841	51,298	18,608	53,400	123,306	94,342	28,964	25,47	5,98
Suutarintyöt	4,093	67,296	35,381	28,193	130,870	103,785	27,085	31,98	6,62
Sepäntyöt	1,665	20,898	2,488	2,654	26,040	16,190	9,850	15,64	5,92
Maalaustyöt	1,927	21,524	3,446	69,994	94,964	68,070	26,894	49,28	13,96
Vaatturityöt	2,710	30,570	58,690	7,438	96,698	86,039	10,659	35,68	3,93
Sekalaiset työt	34,009	121,419	3,111	22,121	146,651	10,722	135,929	4,31	4—
Yhteensä	49,245	313,005	121,724	183,800	618,529	379,148	239,381	12,56	4,86

Tarveaineita oli 1928 vuoden alussa 147,644 markan arvosta, vuoden varrella hankittiin niitä 351,788: 60 markalla ja kulutettiin 379,148: 10 markalla, joten tarveaineiden säästö vuoteen 1929 oli 120,284: 50 markkaa.